

II. správa SNB
analytický odbor

č.j. CB-0077/137/03-89

V Praze dne 11. července 1989

Výtisk číslo: 2

Přílohy : 5/19

Denní situační zpráva č. 137/89 ze dne 11. července 1989

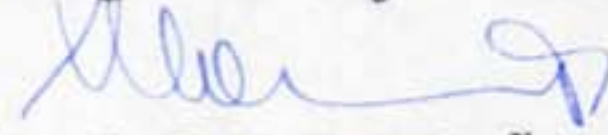
k bodu 2a) : 3/6

k bodu 2b) : 2/3

k bodu 3) : 0

k bodu 4) : 0

Náčelník II. správy SNB

za vjv. 
plk. PhDr. Karel V Y K Y P Ě L

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 112/2005 Sb.

28

Výtisk číslo: 2

Počet listů : 1

K bodu 2a)

Rozdělovník:

Ministr vnitra ČSSR

I.náměstek ministra vnitra ČSSR

generální tajemník ÚV KSČ s. Jakeš

Dne 6. 7. 1989 v odpoledních hodinách se setkal velvyslanec NSR v Praze HERMAN Huber s bývalým čs. ministrem zahraničí Bohuslavem CHŇOUPKEM. Setrval s ním v tříhodinovém rozhovoru. Podle pracovníků ZÚ NSR i nadále trvají velmi dobré vztahy mezi bývalým ministrem zahraničních věcí B. CHŇOUPKEM a ministrem zahraničních věcí NSR GENSCHEREM, který má 12.7. až 13. 7. 1989 navštívit ČSSR - Prahu. Velvyslanecký rada METZGER nevyklučuje možnost setkání obou politiků, t.j. GENSCHERA a CHŇOUPKA. Pokud jde o vlastní návštěvu GENSCHERA, jsou všichni němečtí pracovníci na ZÚ NSR velmi nervózní a to i jinak klidní diplomaté jako je METZGER a HUBER. Poslední jmenovaný má v tomto období požívat ve větší míře alkoholické nápoje.

Poznatek byl získán dne 6. 7. 1989 pramenem č.1 a lze ho využít pouze k informaci ministra vnitra ČSSR, I. náměstka ministra vnitra ČSSR a generálního tajemníka ÚV KSČ s. Jakeše z důvodu nebezpečí dekonspirace.

Jsou přijata opatření ke sledování vývoje situace a zjištění kontaktů mezi výše jmenovanými.

L. vrb

Výtisk číslo: 2

Počet listů : 2

k bodu 2a)

Rozdělovník:

Ministr vnitra ČSSR

I. náměstek ministra vnitra ČSSR

Generální tajemník ÚV KSČ s. Jakeš

Vojenský letecký přidělenec ZÚ Itálie v Praze Oscar FUMO k připravované návštěvě amerického presidenta George BUSCHE v PLR řekl, že jí pokládá, stejně jako jeho kolegové akreditovaní v Praze, za významný faktor, mající připoutat PLR těsněji k západní Evropě, resp. cesta George BUSCHE k tomu má vytvořit podmínky. Uvedeného cíle má být dosaženo zejména ekonomickými opatřeními, které obsahují podobné prvky, jako svého času tzv. MARSHALLOV PLÁN, uplatňovaný v poválečném období vůči zemím východní Evropy.

FUMO prohlásil, že si americká delegace vyhradí v PLR takové záruky, aby USA mohly podstatně ovlivňovat další politický vývoj polské společnosti.

Uvedl, že v současné době je situace v PLR, ale i MLR natolik politicky nazrálá, že tzv. klub VLP zemí NATO v Praze uvažuje (a to 2 až 3 měsíce) o přijetí vojenských představitelů těchto zemí do své společnosti. Prozatím by měli mít statut "pozorovatelů". VLP NATO mají zájem si s nimi "vyměňovat poznatky a informace". Dosud se však přidělenci zemí NATO neshodli, resp. nebyla vyřešena otázka, zda by bylo vhodné přijmout VLP PLR brigádního generála Jana SOCHU a VLP MLR plk. Michály KERKESE. Důvodem byla skutečnost, že se jim jmenování jeví jako příliš "stalinsky" orientovaní a někteří VLP NATO se domnívají, že by bylo vhodné vyčkat nástupu nových vojenských přidělců uvedených socialistických zemí, kteří dle jejich

předpokladů budou více liberální a přístupní vztahům s jejich "klubem". V současné době se situace v tomto směru dle nich částečně vyřešila odchodem nejstaršího ze sboru VLP KERESE z ČSSR a nástupem nového přidělence MLR.

Poznatek byl získán dne 7. 7. 1989 Pramenem č. 1, je hodnocen jako pravdivý a lze jej využít pouze k informaci s. ministra vnitra, I. náměstka ministra vnitra a gen. tajemníka ÚV KSČ s. Jakeše z důvodu dekonspirace.

Přijatými opatřeními je zabezpečeno získání dalších informací vojensko-politického charakteru z oblasti vojenských přidělců ZÚ KS.

J. alk.

ARCHIV BEZPEČNOSTI

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 4 odst. 1 Sb.

Příloha k č.j. CB-0077/137/03-89

Výtisk číslo: 2

Počet listů : 3

K bodu 2a)

Rozdělovník: č. 1

Tematická informace:

V návaznosti na uskutečňované změny spojené s přestavbou čsl. národního hospodářství je zaznamenán zvýšený zájem ze strany USA pronikat do čsl. ekonomiky. Mezi tyto zájmy je možno zařadit i ochotu USA založit v ČSSR společný podnik - institut pro výchovu řídicích kádrů ze všech oblastí čsl. hospodářství (ekonomika, obchod, doprava, zemědělství, stavebnictví, strojírenství a další). První poznatky v této oblasti byly zaznamenány našimi prostředky v říjnu 1988, kdy pracovník Institutu pro mezinárodní obchodní vztahy pražské VŠE Karel MUZIKÁŘ kontaktoval velvyslaneckého radu ZÚ USA v Praze RUSSELLA s návrhem zřídit při VŠE Praha vzdělávací institut pro mezinárodní obchod a manažerství. Tento návrh bylo možno přirovnat k Mezinárodnímu vzdělávacímu středisku pro výchovu a vzdělávání manažerů v MLR, který vznikl jako společný maďarsko-americko-italský podnik.

V návaznosti na tento Muzikářův návrh uspořádala dne 8. 11. 1988 pracovnice kulturního oddělení AVV v Praze Mary GAWRONSKI společenský večírek, kterého se zúčastnili jak USA státní příslušníci, tak i čsl. občané. Mezi jinými zde byl přítomen manažer Rockefellerovy nadace William MOODY, pracovníci VŠE v Praze spolu s rektorem BRUŽKEM, členové oficiální delegace ministerstva školství a kultury v čele s náměstkem ministra školství SSR prof. MACÁŠKEM, pracovníci SKVTIR, pracovníci Státní správy památkářů a další v počtu asi 50 až 60

osob. V průběhu večírku v
Rockefellerovi nadace v MLR, kde za využití
nadace jsou organizovány manažerské kurzy pro pracovníky
ekonomické oblasti a byl zpracován společný projekt ochrany život-
ního prostředí (bez bližší specifikace).

Následně na tuto iniciativu americké strany dne 3. 4. 1989
navštívil ČSSR rektor university v Pittsburgu (USA) Whitney
POSVAR, vedoucí mezinárodního oddělení této university HOLZNER
a akademický ředitel International management center (IMC) -
společného podniku pro výchovu kádrů v MLR - FOGEL. Uvedená
delegace jednala s představiteli ministerstva průmyslu ČSR,
kterým předložili návrh na zřízení společného podniku - Insti-
tutu pro výchovu řídicích pracovníků ČSSR.

Podle návrhu americké delegace by americká strana dotova-
la svůj kapitálový podíl z prostředků Rockefellerovy nadace
(toto musí představitelé Pittsburgské university projednat s
vedoucími představiteli jmenované nadace), čs. strana by po-
skytla objekt, kde by uvedený institut byl zřízen (navržen
byl objekt dosavadního institutu pro výchovu kádrů v Kralupech
nad Vltavou) a výdaje na výuku by nesly čs. instituce a podni-
ky, které budou využívat institutu a vysílat své pracovníky
ke studiu. Přednášející profesory bude zabezpečovat universi-
ta v Pittsburgu z profesorského stavu IMC v Budapešti. Podle
jejich představ by měl průměrný roční plat profesora uvedené-
ho institutu činit 45000 USD ročně. Měl by mu být bezplatně
poskytnut byt a dán k dispozici osobní automobil.

Výuka posluchačů bude prováděna výhradně v jazyce anglic-
kém.

Další důležitou podmínkou fungování institutu je dle před-
stav americké strany absolutní a naprostá nezávislost na vlád-
ních a stranických orgánech ČSSR. Jediným partnerem pro americ-
kou stranu by bylo MP ČSR. Studenty by měly být již zařazené
kádrové rezervy čsl. ekonomiky, osoby ve věku 30 až 35 let,
které již mají postavení a zkušenosti, např. náměstci ředite-

lů, nebo jiní vedoucí pracovníci. Americká strana zdůvodňuje výhody společného podniku tím, že ČSSR nebude muset vysílat své experty a kádrové rezervy na dlouhodobé studijní a stážové pobyty do KS, konkrétně do USA.

Ve stejný den byli zástupci Pittsburgské university přijati i 1. místopředsedou vlády ČSSR s. TOMANEM, kterého informovali, že z americké strany není politických námitek k uskutečnění a realizaci navrhovaného společného podniku. V závěru jednání se s. TOMANEM byla dohodnuta návštěva náměstka ministra průmyslu ČSR ing. VEBY v USA na Pittsburgské universitě. Zástupci Pittsburgské university budou otázku vytvoření společného podniku konzultovat v USA a předpokládají, že během cca dvou měsíců by měl být tento problém vyjasněn.

Ředitel IMC (International Management Center) v MLR FOGEL se dne 5. 7. 1989 sešel s Jimem CHRISINGEREM s tím, že do Budapešti přijede ředitel university v Pittsburgu, se kterým by chtěl navštívit ČSSR. Požadoval, aby CHRISINGER zajistil na 14. 7. 1989 kontakt s některým pracovníkem AVV, který by je informoval o situaci v ČSSR a aby zajistil setkání s náměstkem ministra průmyslu ČSR Janem VRBOU. Pracovníci IMC Budapešť přijedou dne 13. 7. 1989 do Bratislavy a 14. 7. 1989 budou v dopoledních hodinách v Praze.

Poznatek byl získán v průběhu druhé poloviny roku 1988 a první poloviny roku 1989, Prameny č. 1 a 2 je hodnocen jako pravdivý a lze jej využít v informačním toku FIV.

Ke zjištění dalších aktivit a zájmů o zřízení společných podniků americkými podnikatelskými a komerčními kruhy jsou přijata odpovídající opatření.

1. 11. 89

Výtisk číslo: 2

Počet listů : 2

K bodu 2b)

Rozdělovník:

Ministr vnitra ČSSR

I. náměstek ministra vnitra ČSSR

generální tajemník ÚV KSČ s. Jakeš

Z pobočky americké tiskové agentury AP v Praze byla ve čtvrtek dne 6. 7. 1989 odeslána do kanceláře AP ve Vídni informace o posledním prohlášení klubu pro socialistickou obnovu - OBRODA. V prohlášení je poukazováno na postoje Rudého práva, které jsou charakterizovány jako "výraz koncepce části konzervativní moci", což pro demokracii v socialismu představuje mnohem větší nebezpečí, než přímá opozice. Uváděná konzervativní moc se podle názorů členů klubu OBRODA cítí ohrožena účastí veřejnosti na reformách. Z tohoto důvodu byla proto učiněna opatření nevylučující použití síly k potlačení demokratických hnutí. Autoři prohlášení dokonce nevylučují, že ze strany čs. orgánů by tyto demokratické iniciativy mohly být provokovány či přímo organizovány s cílem jejich následného potlačení za použití síly. V prohlášení je dále vysloven nesouhlas se stanoviskem mluvčího ministra vnitra ČSSR, kterým je dle názorů členů klubu OBRODA sledována snaha vykonstruovat neexistující spojení mezi demokratickými iniciativami a trestnou činností. Závěrem prohlášení je konstatováno, že demokratické reformy helze v ČSSR provádět s lidmi, kteří se jako hlavní činitelé podíleli na potlačování reformního hnutí v ČSSR v roce 1968.

Poznatek byl získán dne 6.7.1989 Pramenem č. 2, je pravdivý a lze jej využít pouze k informaci s. ministra vnitra ČSSR, I. náměstka ministra vnitra ČSSR a s. generálního tajemníka ÚV KSČ s. Jakeše z důvodu nebezpečí dekonspirace.

Jsou provedena opatření k zajištění získání návazných informací o činnosti a aktivitě OBRODY a dalších uskupení.

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1.1.2008 podle ustanovení § 157 ods. 1 zák. č. 412/2005 Sb.

Výtisk číslo: 2
Počet listů: 1

K bodu 2b)

Rozdělovník: č.1

Petr UHL prostřednictvím Petra POSPÍCHALA navrhl Václavu HAVLOVI, aby jednání s GENSCHEREM odmítl, neboť považuje za drzost ostatní z uvedeného jednání vyloučit. Původně bylo pozváno 8 osob, ale později GENSCHER toto pozvání zredukoval pouze na Václava HAVLA. HAVEL může dle UHLA pozvání diplomaticky odmítnout vzhledem k tomu, že je představitel čákoslovenské nezávislé společnosti a GENSCHER je pouze výkonný pracovník. Setkání je pro GENSCHERA natolik závažné, zejména pro volební výsledky jak jeho strany, tak jeho osobně. CHARTA by samozřejmě zveřejnila jak to s pozváním bylo a kdyby HAVEL dle jeho rady odmítl, západoněmečtí voliči by zřejmě nebyli spokojeni s tímto postupem.

Václav HAVEL se k tomuto problému vyjádřil tak, že na pozvané jednání půjde přes rady UHLA, neboť jej GENSCHER přijímá jako nositele ceny a tím pádem má důvod jej pozvat samotného a ne jako chartistu. HAVEL chce dát GENSCHEROVI najevo, že je mu líto, že nebyl pozván jakožto chartista společně se svými přáteli., HAVEL vydá o setkání s GENSCHEREM prohlášení, které předá UHLOVI.

Poznatek byl získán dne 5. 7. 1989 Pramenem č.1, je hodnocen jako seriózně přenesený a lze jej využít v informačním toku FMV.

Přijatá opatření jsou zaměřena k prohlubování rozporů mezi jmenovanými.

10. 11. 89